

Դրանք գաղտնի լրագրաց համարու ժողովուրդի ԽՍՀՄ-ում վրայ է։
Գտնվում են տեղի մեծ անգամի համար
3 զվ. Երևան ԽՍՀ-ում համար 2 զվ.
Լրագրաց վերաբերյալ համար կամար
և իցե գրառված խմբագրություններ,
նրանք պիտի ուղարկվեն, և համար ժողովուրդի
քնն ալ զրկողն վրայ է։

ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ՔՄԱՆԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Ուղղը շաբաթ՝ Ութօրեկից տօն
ըլլալուն համար, Հաբաթաթիերթս
այսօր եւ կէս թիերթ հանելու պար
տաւորեցանք :

PU. 9. 2. 3. 4. 5.

Առաջին դիտաւորութեանց վրայ
Լեւորսայի մէջ ծագած անհանգըս.
տութիւնները, որոց մեծաւ մասամբ
պատճառ տուին նաեւ Կորչաքոփի էշ
խանին կողմանէ Լ՛րեւելեան խնդրոյն
վրայ հրատարակուած պաշտօնական
դրութիւնները, տակաւ առ տակաւ
հանգարտիկ սկսին, Սիւս կողմանէ
Վաղդիդի ղենտօրական օրինաց վիճա-
քանութիւնն ալ. Օրէնսդիր ժողովին
մէջ վերջնաշրջով, հասարակաց կար-
ծիքը վրէժովոր պատարակական յայ-
տարարութիւններն ալ դադրեցան եւ
հոնէն աւելի լստակ տեսնուիլ սկսան:

ընչապէս զործերը տաղնապալիւր վիճա-
կի մը հասցնել:

Ռուսիա՝ առանց ուղղակի յարձակում մը կրելու՝ Զարդապէս հաւատային Պետրմանիոյ վրայ տիրելու վտանգաւոր վառասիրութեան համար չէր կրնար դեռ՝ հիւսիսային Պետրմանիոյ միութիւնը լաւ մը չամրապնդած՝ Ռուսիոյ նպատակներուն ծառայել, որք վերջապէս կրնային իրեն ալ վնասակար ըլլալ։ Անտրիա՝ Պետրմանիայէն եւ Խաղաղեան դուրս ձգուելէ ետեւ՝ չէր կրնար անտարբեր կենալ Ալապեան ազդաց միութեան, յոր Ռուսիա անդադար կաշխատի քանդի այն առին իր բոլոր Ալապեան երկիրներն ալ կորուսանելու վտանգի մէջ պիտի լինայ։ Արեւմապէս որ կողմ դառնանք՝ մեծամեծ շահեր կը տեսնուին, որք Ռուսիոյ դէմ իրբեւ թուալմը մը կը կանգնին եւ զայն իր հիւսիսային գրեց մէջ մինակ կը թողուն։

Արտուրի թէ Ռ... րդի ար-
քունիւրն այս՝ առանձնուի՝ ենէն ելնե-
լու միջոցներուն վրայ խորհելու հա-
մար իր դեռականները խորհուրդի հը-
րաւիրեր է։ Այլևս կողմանէ քանի որ
Ռուսիա իր պահանջներուն ինչ ինչ
իրաւացի պահանջներուն վրայ վարա-
դուրէն, որոց ամենէն գլխաւորն է Ռ.
րեւելեան քրիստոնէից վիճակին բար-
ւոքումը, կերելի որ Ռեւմոնեան աշ-
ուածիւններն ալ կաշխատին այս պատ-
ճառանքն անոր ձեռքէն լաւնուլ Տաճ.
կաստանի իրական բարեկարգութեանց
խորհուրդներ տալով։ Աւստի կրուի
թէ Մեդելից Վաղղից եւ Մատրից
դեսպանները Ռ. Վրաս առաջարկելը
ն Վիրտի սահմանադրութիւնը բո-
լոր դատաւաց վրայ գործադրելի բ-
նել, եւ Ռ. Վուռն ալ այս բարեկա-
մական խորհուրդները սիրով կրնդու-
նի եղեր։ Հայտնի է որ Վիրտի սահ-
մանադրութիւնը քրիստոնէից չափա-
ւոր կրքնաբեկութիւն մը կուտայ, եւ
այս ալ Սորչաքոփ իշխանին Տաճկաս-
տանի մէջ գործադրութիւնը կարեւոր
համարած բարեկարգութեանց վրայ
գրած յայտադրելն թէ՛ն ոչ բոլորովին
գո՛նէ մասամբ իւրից համաձայն է. եւ
այս պարագայիս մէջ Վաղղիա Մեդ-
ղիա եւ Մատրիա ըստ իմիք կը հա-
մաձայնին Սորչաքոփի կարծեաց։ Մ.
կէ զատ Ռ. Վուռն արամադիր է եւ
վեր կիլիսիոցոց աւելի մեծ իրաւունք
եւ արածուածութիւններ շնորհելու, եւ
այս ալ անհամաձայն չէ Սորչաքոփի
ստաւարկութեան, որ ետէն Վիրտը
Յունաստանի հետ շփանցուի, գո՛նէ
Սլաուոսի կամ Սլոուո-Վալաքիոյ պէս
ինքնօրէն իշխանութիւն մ'ըլլայ։

Վստնցմէ կը հետեւի որ մեծ տէ-
րութեանց մէջ փոքր 'ի շատ համո-
ձայնութիւն մը բոլորովին անկարելի
էր պատերազմն ալ ներկայ խնդիրնէ
բլբլա ծիւղ միակ միջոց մը չէ, և սա-
րակայց կարծիքը կընտ պայրկեան մը
հանդարտիլ, թէքտ ապարդայն միշտ

անստույգը կերելի, Ռուսիա առ այժմ
 է հաստատանի եւ Պետարապոյի մէջ
 կարգէ դուռս զօրք չունի եղբր, եւ
 Պաղըղոյի ներքին դոժոճոց պաշտօն-
 եայն ալ դաւառապետաց հրաման տը-
 ւեր է որ՝ Վարդէոն կայսեր եւ իր
 պաշտօնէից խաղաղաւիրական զգաց-
 մանց թարգման կանգնին Ժողովըրդ-
 եան քով, իսկայն ճիշդ այս օրերս
 բռնկած էստնա լեռան պէս, Հռոմայ
 խնդիրն ՚ի կախ կը մնայ, եւ դատողի-
 ցիք ցուրտը պատճառ բռնելով՝ Սի-
 թեթաթլէ եւ Ձիւլիթայի մէջ կը տե-
 ղաւորին, Սլերիսի խնդիրն ալ միշտ
 մնաւսխաղաղատ իր կենաց, եւ զինեալ
 խաղաղութիւնը կը տեսէ,

Վասիլկեէն յունդ. 1/13 թուով
մայրաքաղաքիս անգղիական դեսպա-
նատունը եկած գրութիւն մը հետեւ-
եալ տեղեկութիւնները կուտայ Հա-
պէշատանի պատերազմին վրայ :

Այնպէս լաւագոյն տեսնւի Սիր-
վէթէր զօրապետը քանի մ'անգամ
Աննաֆէի շրջականներն աչքէ անցուց
եւ բանաւկին պէտքերն ու պաշարները
բը փոխադրեալէ համար տեղացիներէն
ծնւաք բեռն բերուած ամեն միջոցնե-
րը կարդադրելու դժադեցաւ : Անկտ
21ին գունդ մը զօրը զրկուեցաւ Ան-
նաֆէն 37 մըն հետու մինչեւ Սիթէ-
ժէրաթ ըստած քաղաքն աչքէ անցու-
նելու : Սիրվէթէր զօրապետը կը ծա-
նուցանէ թէ ճանախն երկու տեղ մի-
այն դժուարութիւն ունի, բայց քա-
նի մ'աւուրը մէջ այն դժուարութիւն-
ներն ալ հարթութեւրով բեռնաւարքած չու-
րիւններն ու ուղտերը կրնան դիւրու-
թեամբ հասնել : Անգղիացիք խիստ
լաւ ընդունելութիւն դատր են տե-
ղացիներէն : Սիթէժէրաթի ճանապուհն
վրայ չուրն եւ խարն առատ են : Հիշ-
եալ քաղաքին մէջ ամեն երկուշաբթի
օրերը տօնախմբաւ կըլլայ եղեր, ուր
շրջակայ դիւղօրէից բնակիչները կը
յաճախեն :

« Հարսուային գտառանքէն այլ եւ այլ լուրեր կուգան, բայց վստա- հութեան արժանի չեն, և երկն լու- րերը կը ծանուցանեն թէ թմեռողոր թագաւորը և ասլիա դաւաւուն մօտ հասեր է, եւ թէ և ակուն Սօսաղէ- սպարաութապետը բազմաթիւ զորօք ապր դէմ գացել է որ անձուկ կիր- ճեթէն չանցունէ. հետեւաբար երկու բանակները մօտեցած են իրարու, և Ենէէէք ալ Սակտաւայէն 35 մղոն հեռու է եղեր, Բանասրկեալներէն նոր լուր չկայ, Եղիզիական զօրաց ընդհանուր հրամանատար Սըր Ռ. Սէրիլը Ենէէէի ծոցը հասեր է եւ հազարի չափ եղներ ծովեղբերէն Են- նաֆէ պաշար եւ մթերը փոխադրե- լու կը գործածուին երկու կիրճերէն- Եւս կերպ փոխադրուի թիւնը տեղաց- ւոց դժգոհութիւն չպատճառելով ա- ռանց դժուարութեան կրնայ ընդար- ձակիլ: »

Ընդեաները Պուրբէշէն երաժ-
հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Բու-
մանիոյ Վալարաշ քաղաքին մէջ զը-
րիստոնեայ երախայի մը մահուան
նոտիճառու հրէից վրայ ամբաստա-
պալութիւն եղեր էւ խռովութիւն ծա-
ղեր էր :

«Պարբերական լուսավ. 11» թուով գրքը ուսած նամակ մը կը ծանուցանէ որ կառավարութեան կողմանէ յիշեալ քաղաքը բօխչիներ ղրկուելով՝ քննորհատներ են որ երախայն ծաղիկ հիւանդութենէ մեռեր է։ Սնաց որ Վոփովիէց անուն բօխչի մը յառաջագոյն տեղեկագրի տուած ըլլալով թէ երախայն մարմնոյն վրայ արին հաներու նպատակաւ ծակուած վէրքեր կան (ծաղիկ վէրքերուն համար) եւ Սիխայիւանծ անուն մէկն ալ տգէտ ժողովուրդէն հրէից դէտր գրգռած ըլլալով, գրգռուած ալ քաղաքներէն իբրեւ զրպարտիչ եւ խռովարար, Վոփովիէց խոտախնդաներէ թէ երեսուրդ խանկան ընտրութեանց մէջ մեքենայ մը դարձունելու համար ըրեր է այս բանը։

Փարիզէն եկած մասնաւոր նամակ-
ներ, կըսէ Է Էվրենթ Զէրըւտ, կը ծա-
նուցանեն թէ Վարօքնոն կայսրը միտք
ունի յառաջիկայ ապրիլ կամ մա-
յիս ամսոյ մէջ Լ. Պօլիս այցելու-
թեան գալ () գոտտ, Սուրբանին, փո-
խարեն Լ, որին վեհապառու թեան (Վա-
րլէ երկմարուն, Բաշք այս զրոյցն ըս-
տու գոթեան կարօտ է

Ընդհալ հինգշաբթի օրը Բարձր.
Պետատ փաշան ուրիշ տեսակցու-
թիւն մ'ալ ունեցաւ Նշարդ Քեօշն
Օգոստ. Սուլթանին հետ, որ բա-
րեհանեցաւ Կորին բարձրութեան
Սուլթան Վայադալտի հրապարակին
շնորհէնը առած ապարանքն իրեն
վերջել լիբստին,

Վերադառնալով հայաստանից՝
հիմա փաշան բարձ-
րագոյն Վառնայն անդամ
ներեցաւ ՚ի վարձատրութիւն
կողմէն ծովային պաշտօնին մէջ
ստաւրման հսկողութեան :

Արտուրի թէ Դանութեան գ.ա.
ւառին կառավարիչ Միտհատ փաշան
Աբրիտի ընդհանուր կառավարիչ պի-
տի անուանի :

Ա.ԶԳ.ԱՅԻՆ

ՀՇՄԱՐՏԱՆՄԱՆ ՓԱՍՏ ՄԸ

Անցեալ շաբթուան ԱՆՃՈՒԼԱՅԻ
մէջ երկայն յօդուած մը կը կարդանք,
ուր ամեն տեսակ ճշմարտամանն փաս-
տեր թափուած են կաթոլիկ ազգայնոց
իրաւօնց բռնաբարութիւնը կերպով մը

